

Derimod har justitsministeriet i 1956 i et enkelt tilfælde måttet tage stilling til, om ægteskabslovens § 12 var til hinder for ægteskab, hvor brudens fader var anset som bidragspligtig til brudgommen. Justitsministeriet mente at måtte besvare dette spørgsmål bekræftende.

Efter ikrafttrædelsen af lov nr. 200 af 18. maj 1960 om børns retsstilling kan udlagte barnefædre ikke længere dømmes som bidragspligtige, men en situation som den ovenfor nævnte vil kunne opstå endnu i en årrække som et overgangsproblem.

2. Lignende forbud mod indgåelse af ægteskab mellem nært beslægtede findes i de øvrige nordiske lande. I de finske, islandske og svenske ægteskabslove omfatter forbuddet tillige ægteskab mellem en person og dennes broders eller søsters afkom. I Island og Sverige kan der dispenseres fra forbuddet mod ægteskab mellem onkel og niece eller tante og nevø, medens dette ikke er muligt i Finland. De svenske og finske regler vil efter det foreliggende blive foreslået opretholdt uændret.

3. Det danske ægteskabsudvalg fandt ikke grundlag for at stille forslag om ændring af det nugældende indispensable forbud, jfr. betænkning II, side 36.

Af den norske betænkning side 17 og det norske lovforslag side 26 fremgår, at det norske udvalg overvejede, om der burde indføres dispensationsadgang for ægteskab mellem søskende. Man havde i tankerne, at der kunne forekomme tilfælde, hvor halvsøskende var vokset op hver for sig uden overhovedet at have kendt hinanden. Udvalget kom imidlertid til det resultat, at en dispensationsadgang ikke burde indføres, dels fordi spørgsmålet måtte antages at have ringe praktisk betydning, dels på grund af ønsket om størst mulig nordisk retsenhed. Departementet var enigt med udvalget om denne løsning.

4. Efter lovforslagets § 27, stk. 3, er det offentliges anlæg af sag til omstødelse af et ægteskab fakultativt i alle tilfælde. I betænkning II, side 49-50 nævnes om denne ændring i forhold til gældende ret bl. a., at det i ganske ekstraordinære tilfælde kunne virke urimeligt hårdt at skulle skride til omstødelse af et ægteskab, f. eks. hvor et ægteskab er indgået mellem personer, som måske først efter et langvarigt

ægteskab opdager, at de er uægteskabelige halvsøskende.

5. Efter justitsministeriets opfattelse tyder intet på, at der skulle være praktisk behov for en dispensationsadgang. En sådan dispensationsmulighed ville antagelig støde an mod, hvad vide kredse i samfundet anser for rigtigt, og ville endvidere betyde en tilsidesættelse af de arvebiologiske betæneligheder, der i hvert fald tidligere har været anført mod ægteskaber mellem søskende.

Hertil kommer, at intet af de andre nordiske lande overvejer at gøre forbuddet mod indgåelse af ægteskab mellem søskende dispensabelt.

I øvrigt måtte det forekomme tvivlsomt, om det ville være rimeligt at begrænse en eventuel dispensationsbestemmelse til kun at omfatte halvsøskende, idet de hensyn, som skulle kunne begrunde dispensation fra lovens forbud, også synes at kunne foreligge for helsøskende, f. eks. efter bortadoption.

Justitsministeriet finder således ikke, at der ved ændring af lovforslagets § 11 bør tilvejebringes hjemmel til for så vidt angår halvsøskende at fravige det i paragraffen indeholdte forbud mod indgåelse af ægteskab mellem søskende.

Spørgsmål 7:

I forbindelse med lovforslagets § 11 anmodes om en udtalelse fra retslægerådet om, hvorvidt de i udtalelsen fra retslægerådet af 31. maj 1911 (aftrykt som bilag 1 til kommissionsbetænkningen „Udkast til lov om ægteskabs indgåelse og opløsning“, 1913) angivne arvebiologiske og medicinske hensyn, der anføres imod ægteskab mellem beslægtede, kan antages at have samme vægt i dag som på erklæringens tidspunkt.

Svar:

Efter at udvalgets spørgsmål har været forelagt for retslægerådet, har dette i skrivelse af 27. december 1968 afgivet følgende udtalelse:

„Det skønnes, at risikoen for alvorlig arveligt betinget defekt hos et barn avlet ved et forhold mellem slægtninge i ret op- og nedstigende linje eller ved et forhold mellem søskende i givne tilfælde kan være af størrelsesordenen 10-25 pct. eller mere